

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Christian Panton

christian@panton.org

Dato: 17. juni 2016
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Anna Seneberg Winkel
Sagsnr.: 2016-0944-0009
Dok.: 1962637

1. Justitsministeriet har nu behandlet din klage af 26. april 2016 over Rigspolitiets afgørelse af 15. april 2016 vedrørende din anmodning om aktindsigt i oplysninger om indgreb efter retsplejeloven og tele- og internetabonnementer.

Ved brev af 4. maj 2016 afgav Rigspolitiet en udtalelse i sagen, hvori Rigspolitiet henholder sig den trufne afgørelse. Du har modtaget en kopi af udtalelsen.

Justitsministeriet ændrer ikke Rigspolitiets afgørelse. Begrundelsen fremgår nedenfor.

2.1. Det fremgår af sagen, at du ved e-mail af 3. marts 2016 (konkretiseret ved e-mails af 8. og 15. marts 2016) anmodede Rigspolitiet om aktindsigt i, hvilke tele- og internetabonnementer (mobil og fastnet), hostingtjenester, konsulentaftaler samt assistanceaftaler i forbindelse med indgreb efter retsplejeloven Rigspolitiet har indgået med TDC A/S, Telia Danmark (filial af Telia Nettjanster Norden AB, Sverige), Telenor A/S og Hi3G Denmark A/S i perioden 1. januar 2013 til den 8. marts 2016.

Ved brev af 15. april 2016 traf Rigspolitiet afgørelse for så vidt angår aktindsigt i oplysninger om indgreb efter retsplejeloven og tele- og internetabonnementer. Rigspolitiet meddelte dig delvist afslag på aktindsigt.

Rigspolitiet oplyste i den forbindelse, at Rigspolitiet havde identificeret en række aftaler, og at der var foretaget et uddrag af de dele af aftalerne, der er omfattet af din aktindsigtsanmodning.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

2.2. Rigspolitiet anførte i afgørelsen, at der i materialet indgår oplysninger om de ydelser, som politiet anskaffer som led i gennemførelse af indgreb efter retsplejeloven, herunder et telefonnummer og en e-mail-adresse, som politikredsene skal anvende, hvis de har brug for rådgivning i forbindelse med indgreb efter retsplejeloven via de omhandlede udbydere.

Rigspolitiet anførte i den forbindelse til, at sådanne kontaktoplysninger vil kunne misbruges bl.a. i chikaneøjemed, hvilket i yderste konsekvens vil kunne forringe politiets muligheder for at forebygge og efterforske alvorlig kriminalitet.

Det er anført i afgørelsen, at Rigspolitiet på den baggrund undtog disse kontaktoplysninger fra aktindsigt. Rigspolitiet henviste i den forbindelse til offentlighedslovens § 33, nr. 1, hvorefter retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til bl.a. efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser. Rigspolitiet henviste endvidere til lovens § 31, hvorefter retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar.

Justitsministeriet har rettet henvendelse til Rigspolitiet om denne del af afgørelsen. Rigspolitiet har herefter ved e-mail af 23. maj 2016 til ministeriet supplerende oplyst, at disse kontaktinformationer ikke indgår i akterne omfattet af din aktindsigtsanmodning. Det beror derfor på en fejl, at der i Rigspolitiets afgørelse af 15. april 2016 er anført, at sådanne kontaktinformationer blev undtaget fra aktindsigt.

2.3. Rigspolitiet oplyste endvidere i afgørelsen af 15. april 2016, at der i materialet omfattet af din aktindsigtsanmodning fremgår oplysninger om, hvilke ydelser politiet køber hos de omhandlede udbydere.

Rigspolitiet anførte i den forbindelse, at en detaljeret viden herom giver et særdeles indgående indblik i de af politiet anvendte teknologier, politiets operationelle muligheder og arbejdsprocesser samt sikkerhedsmæssige aspekter i forhold til indgreb i meddelelshemmeligheden. Rigspolitiet påpegede, at sådanne informationer vil – hvis de kommer til offentlighedens kundskab – kunne misbruges og dermed skade politiets operationelle muligheder for at afdække, forhindre, forebygge, efterforske og retsforfølge kriminelle handlinger, herunder trusler mod statens sikkerhed, bl.a. terrortrusler.

Rigspolitiet undtog på den baggrund visse oplysninger om, hvilke ydelser politiet køber hos de nævnte udbydere. Rigspolitiet henviste i den forbindelse til offentlighedslovens § 33, nr. 1, samt lovens § 31.

Rigspolitiet meddelte dig samtidig, at Rigspolitiet havde overvejet, om de undtagne oplysninger burde udleveres til dig efter princippet om meroffentlighed efter offentlighedslovens § 14, stk. 1. Rigspolitiet havde i den forbindelse foretaget en afvejning mellem på den ene side de hensyn, der ligger til grund for bestemmelserne i offentlighedslovens § 33, nr. 1, og § 31, og på den anden side din berettigede interesse i at blive meddelt aktindsigt. Rigspolitiet fandt imidlertid ikke grundlag for at udlevere oplysningerne. Rigspolitiet lagde i den forbindelse vægt på de hensyn, der ligger bag undtagelsesbestemmelserne i lovens § 33, nr. 1 og § 31.

2.4. For så vidt angår din anmodning om indsigt i tele- og internetabonnenter fremgår det af Rigspolitiets afgørelse, at materialet indeholder oplysninger om politiets dataforbindelser.

Rigspolitiet undtog med henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 1, og § 31 oplysningerne.

Rigspolitiet oplyste bl.a., at adgang til oplysninger om politiets, herunder Politiets Efterretningstjenestes, dataforbindelser vil kunne skade politiets muligheder for at afdække, forhindre, forebygge, efterforske og retsforfølge kriminelle handlinger, herunder trusler mod statens sikkerhed, bl.a. terrortrusler og spionagetrusler.

Rigspolitiet henviste i den forbindelse bl.a. til, at det er Rigspolitiets vurdering, at der er en nærliggende risiko for, at oplysninger om politiets, herunder Politiets Efterretningstjenestes, dataforbindelser vil kunne anvendes med det formål at kompromittere politiets, herunder Politiets Efterretningstjenestes, IT-sikkerhed, såfremt der meddeles aktindsigt i oplysningerne.

Rigspolitiet overvejede tilsvarende, om du efter princippet om meroffentlighed alligevel burde gives aktindsigt i de undtagne oplysninger efter offentlighedslovens § 14, stk. 1.

Rigspolitiet fandt på baggrund af en konkret afvejning af på den ene side de hensyn, der ligger til grund for at undtage oplysningerne efter offentlighedslovens § 33, nr. 1, og § 31, og på den anden side hensynet til din berettigede interesse i at få adgang til oplysningerne i dokumentet ikke grundlag for at udlevere oplysningerne til dig efter meroffentlighedsprincippet. Rigspolitiet lagde i den forbindelse vægt på politiets, herunder Politiets Efterretningstjenestes, muligheder for at forebygge, efterforske og retsforfølge forbrydelser, herunder trusler mod statens sikkerhed, jf. lovens § 33, nr. 1 og § 31.

Rigspolitiet har ved udtalelsen af 4. maj 2016 til Justitsministeriet i anledning af din klage supplerende oplyst, at oplysningerne om politiets dataforbindelser fremgår af ét dokument. Det fremgår endvidere af udtalelsen, at Rigspolitiet undtog dette dokument i sin helhed efter offentlighedslovens § 34, nr. 3, idet Rigspolitiet efter en konkret vurdering fandt, at det resterende indhold i dokumentet ikke ville have et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold.

2.5. Det fremgår endelig af sagen, at Rigspolitiet undtog oplysninger om priserne for de omhandlede ydelser.

Rigspolitiet oplyste i den forbindelse, at dette var nødvendigt af hensyn til Rigspolitiets fremtidige forhandlingssituation. Rigspolitiet oplyste i den forbindelse, at kontrakterne med teleudbydere regelmæssigt undergives genforhandling. Rigspolitiet henviste til offentlighedslovens § 33, nr. 3, hvorefter retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til det offentlige økonomiske interesser, herunder udførelsen af det offentlige forretningsvirksomhed.

Rigspolitiet overvejede, om der efter princippet om meroffentlighed alligevel burde meddeles aktindsigt i de undtagne dokumenter, jf. offentlighedslovens § 14, stk. 1.

Rigspolitiet fandt på baggrund af en konkret afvejning af på den ene side de hensyn, der ligger til grund for bestemmelsen i offentlighedslovens § 33, nr. 3, og på den anden side den berettigede interesse, du må antages at have i, at anmodningen om aktindsigt imødekommes, ikke grundlag herfor.

Rigspolitiet har ved udtalelsen af 4. maj 2016 supplerende oplyst, at priserne for teleselskabernes ydelser i forbindelse med indgreb efter retsplejeloven fastsættes på baggrund af teleselskabernes individuelle omkostningsoplysninger. Rigspolitiet har på den baggrund henvist til, at Rigspolitiet befinder sig i en egentlig forhandlingssituation i forbindelse med indgåelsen af samarbejds- og ydelsesaftalerne og fastsættelsen af de økonomiske vilkår herfor.

3. Ved brev af 26. april 2016 til Rigspolitiet har du påklaget Rigspolitiets afgørelse af 15. april 2016.

Du har i din klage bl.a. anført, at teknikker som ”110 Teleobservation” samt ”230 Cellesøgning”, som er beskrevet i retsplejeloven – og derfor er offentligt kendte oplysninger – ikke kan undtages fra aktindsigt.

Du har endvidere henvist til, at du ved en sammenligning mellem de fremsendte dokumenter kan identificere dele af de undtagne oplysninger.

Du har i den forbindelse bl.a. anført, at du ikke mener, at ordene ”elektronisk rekvisitionsblanket” samt ”til Rigspolitiets Telecenter” udgør oplysninger, der er særligt følsomme, og som derfor kan undtages fra retten til aktindsigt.

Du har endvidere påpeget, at det kræver en særskilt hjemmel i offentlighedslovens § 34, såfremt et dokument undtages i sin helhed efter lovens § 33, nr. 1, og § 31.

Du har endelig klaget over, at Rigspolitiet har undtaget prisoplysninger for de omhandlede ydelser. Du har i den forbindelse henvist til, at teleselskaberne er forpligtet til at bistå politiet i forbindelse med indgreb i meddelelseshemmeligheden, og at aftalerne mellem Rigspolitiet og teleselskaberne på området derfor beror på en retlig forpligtelse, samt at området ikke er undergivet konkurrence, hvorfor hensynet til Rigspolitiets fremtidige forhandlingsposition ikke er til stede.

4. Justitsministeriet finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at tilsidesætte Rigspolitiets afgørelse. Ministeriet har lagt vægt på de samme forhold, som Rigspolitiet har anført som begrundelse for afgørelsen, samt i udtalelsen af 4. maj 2016 til ministeriet.

Justitsministeriet finder ikke, at det, som du har anført til støtte for klagen, kan føre til en anden vurdering.

Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at ministeriet kan tilslutte sig det af Rigspolitiet anførte om undtagelse af oplysninger om indgreb efter retsplejeloven i Rigspolitiets udtalelse af 4. maj 2016. Ministeriet er således enig i, at det nærmere indhold af en ydelse kan undtages fra aktindsigt for at varetage hensynene i offentlighedslovens § 33, nr. 1, og § 31, selv om ydelsens overordnede art kan være offentligt kendt og følge af retsplejeloven.

Justitsministeriet har noteret sig, at Rigspolitiet ved afgørelsen af 15. april 2016 har undtaget ét dokument i sin helhed uden angivelse af hjemmel hertil. Rigspolitiet har dog i udtalelsen af 4. maj 2016 beklaget den manglende hjemmelshenvisning til offentlighedslovens § 34, nr. 3.

Justitsministeriet er enig med Rigspolitiet i, at det omhandlede dokument kan undtages fra aktindsigt i sin helhed med henvisning hertil.

For så vidt angår særligt aktindsigt i prisoplysningerne for teleudbydernes ydelser, herunder prisen for indgreb i meddelelseshemmeligheden, bemærkes, at Justitsministeriet heller ikke finder grundlag for at tilsidesætte Rigspolitiets afgørelse på dette punkt.

Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at hensynet til det offentliges fremtidige forhandlingsposition efter omstændighederne kan føre til undtagelse fra aktindsigt i indgåede kontrakter. Det gælder navnlig, hvor der er tale om en kontrakt, der skal genforhandles efter en periode. Der kan i den forbindelse henvises til Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), side 576.

Justitsministeriet finder ikke, at det forhold, at Rigspolitiets forhandling om priser på dette område foregår inden for rammerne, som er fastlagt i bl.a. retsplejeloven, kan føre til, at offentlighedslovens § 33, nr. 3, ikke kan finde anvendelse.

Justitsministeriet har overvejet, om du burde meddeles aktindsigt i oplysningerne efter princippet om meroffentlighed efter offentlighedslovens § 14, stk. 1, men har heller ikke fundet grundlag for at tilsidesætte Rigspolitiets vurdering af dette spørgsmål. Ministeriet har herved foretaget en afvejning af hensynene bag undtagelsesbestemmelserne offentlighedslovens

§ 31 og § 33, nr. 1 og 3, over for den berettigede interesse, du må antages
at have i, at anmodningen om aktindsigt imødekommes.

Med venlig hilsen

Carsten Madsen